

Vergaderjaar 2008–2009 A

31 882 (R1878)

Luchtvaartverdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden ten aanzien van de Nederlandse Antillen en de Bondsrepubliek Duitsland inzake luchtvervoer tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Nederlandse Antillen; Berlijn, 14 augustus 2008

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2009

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 3 maart 2009.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 2 april 2009.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 14 augustus 2008 te Berlijn totstandgekomen Luchtvaartverdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden ten aanzien van de Nederlandse Antillen en de Bondsrepubliek Duitsland inzake luchtvervoer tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Nederlandse Antillen (Trb. 2008, 168).

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor de Nederlandse Antillen gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 3 maart 2009 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

Toelichtende Nota

Het onderhavige verdrag is het resultaat van besprekingen tussen de Nederlands-Antilliaanse en de Duitse luchtvaartautoriteiten. Aanleiding voor die besprekingen was de belangstelling van de zijde van Duitse luchtvaartmaatschappijen om op basis van een nieuw verdrag vluchten uit te voeren naar de Nederlandse Antillen. Het onderhavige verdrag zal voor wat betreft de Nederlandse Antillen in de plaats treden van de op 28 september 1956 te 's-Gravenhage totstandgekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake het luchtverkeer (Trb. 1956, 132). Het verdrag van 1956 blijft, wat betreft het Koninkrijk der Nederlanden, op Nederland en Aruba van toepassing. Het is nog niet duidelijk hoe met de toepassing van het onderhavige verdrag zal worden omgegaan na de staatkundige hervorming van het Koninkrijk der Nederlanden. In het kader van de voorbereiding van de staatkundige hervorming wordt mede gezien of de luchtvaartverdragen, die voor de Nederlandse Antillen gelden, van toepassing moeten blijven op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Bij de besluitvorming hierover zal ook de toepassing van het onderhavige verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Nederlandse Antillen dan wel de mogelijke toepassing van het verdrag van 1956 overwogen worden.

In artikel 2 worden de rechten aangegeven die in het kader van dit luchtvaartverdrag worden verleend, te weten het recht van overvlucht en technische landing, het recht om van, naar en via de wederzijdse grondgebieden geregelde luchtdiensten te onderhouden, alsmede het recht om via het grondgebied naar een aantal verder gelegen bestemmingen te vliegen in overeenstemming met de routetabel die tussen de luchtvaartautoriteiten overeengekomen zal worden.

Voor het uitvoeren van de luchtdiensten wordt in artikel 3 de aanwijzing voorzien van één of meer luchtvaartmaatschappijen per land en het recht om die aanwijzing in te trekken of te wijzigen.

Artikel 7 bevat een regeling voor de wederzijdse vrijstelling van douanerechten, inspectiekosten of andere heffingen en belastingen.

In artikel 11 is een tarievenregime vastgelegd dat gebaseerd is op het «double disapproval»-principe, op basis waarvan de aangewezen luchtvaartmaatschappijen mogelijkheden krijgen om snel te kunnen reageren op de gebeurtenissen die zich in de markt voordoen.

De artikelen 13 en 14 bevatten bepalingen met betrekking tot de luchtvaartveiligheid. Hierin zijn een procedure en een aanpak geregeld indien een van de Verdragsluitende Partijen twijfels heeft over de wijze waarop de veiligheidsstandaard door de andere Partij wordt nageleefd en gecontroleerd. Bij gereede twijfel kunnen consultaties plaatsvinden. Indien maatregelen uitblijven, biedt de veiligheidsbepaling de mogelijkheid om de vluchtuitvoering door de luchtvaartmaatschappijen van en naar elkaars grondgebied op te schorten danwel te staken. Verder wordt er verwezen naar de door de Internationale Organisatie voor Burgerluchtvaart vastgestelde veiligheidsbepalingen, die voor zover van toepassing bij de wederzijdse luchtvaartbetrekkingen tussen Duitsland en de Nederlandse Antillen in acht moeten worden genomen.

Artikel 15 is opgenomen op verzoek van de Duitse luchtvaartautoriteiten. Verder bevat het verdrag in artikel 18 een regeling om geschillen via arbitrage te beslechten. Voor het overige bevat het verdrag de op luchtvaartgebied gebruikelijke bepalingen.

Overigens dienen de lidstaten van de Europese Unie bij onderhandelingen over een luchtvaartverdrag rekening te houden met Europese afspraken (zie Verordening nr. 847/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake de onderhandelingen over en de uitvoering van

overeenkomsten inzake luchtdiensten tussen lidstaten en derde landen; PbEU L 157, rectificatie in PbEU L 195) en is een lidstaat, in casu Duitsland, met het oog op de exclusieve bevoegdheden van de Europese Unie verplicht standaardbepalingen in het luchtvaartverdrag op te nemen. Dergelijke standaardbepalingen zijn in dit verdrag artikel 3, tweede lid, onder 1, onderdeel a, artikel 4, eerste lid, onder 1, met betrekking tot (intrekking of beperking van) de exploitatievergunning, artikel 5, eerste lid, artikel 12, eerste lid, met betrekking tot de luchthavenhandelingen op de grond, artikel 13, achtste lid, en artikel 14, zesde lid.

Het verdrag wordt vanaf de datum van ondertekening voorlopig toegepast, hetgeen noodzakelijk werd geacht met het oog op de reeds aangevangen lijndiensten tussen Duitsland en de Nederlandse Antillen. Het verrichten van deze lijndiensten onder de bescherming van het nieuwe verdrag is voor de Nederlandse Antillen en de betrokken luchtvaartmaatschappijen van juridisch en economisch belang.

Het verdrag zal voor wat betreft het Koninkrijk, zoals gezegd, alleen voor de Nederlandse Antillen gelden.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen